

בש"פ 4671/23 - ג'ואד הלאל אבו סטילה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4671/23 - א'

לפני: כבוד השופט י' עמית

העותר: ג'ואד הלאל אבו סטילה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

עתירה לגילוי ראיה; בקשת המשיבה למחיקת העתירה; תגובת העותר לבקשה

בשם העותר: עו"ד בדר אלדין אגבאריה
בשם המשיבה: עו"ד סיגל בלום

החלטה

עתירה לגילוי ראיה חסויה לפי סעיף 44 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות).

1. ביום 23.6.2021 הוגש נגד העותר ושני נאשמים נוספים כתב אישום בבית המשפט המחוזי בחיפה בת"פ 44351-06-21. האישומים הרלוונטיים לעותר הם אישומים 7-8, המייחסים לעותר עבירות בנשק (החזקה, נשיאה והובלה) - עבירות לפי סעיף 144(א) ו-(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ירי מנשק חם - עבירה לפי סעיף 340א(ב) לחוק; איומים - עבירה לפי סעיף 192 לחוק; התפרצות לבית מגורים - עבירה לפי סעיף 406(ב) + סעיף 29 לחוק; גניבה - עבירה לפי סעיף 384 לחוק; והיזק לרכוש במזיק - עבירה לפי סעיף 452 לחוק.

על פי עובדות האישום השביעי, במהלך מבצע "שומר חומות" שהתנהל בחודש מאי 2021, התעורר גל התפרעויות אלימות ברחבי הארץ על רקע לאומני-גזעני. בלילה שבין ה-12.5.2021 ל-13.5.2021 פגש העותר בשני הנאשמים הנוספים וביקש מהם תחמושת עבור האקדח שבו החזיק. בהמשך אותו לילה, הנאשמים הנוספים הגיעו לאזור מסגד אלג'זר בעיר עכו וירו לעבר כוח משטרה שהתמקם באזור. בסמוך לאחר מכן, הגיע העותר לקרבת מקום כשהוא חמוש באקדחו ובתחמושת אותה קיבל, וביצע ירי באוויר במטרה לאיים על הכוח המשטרה.

לפי עובדות האישום השמיני, ביום 14.5.2021 הגיע העותר יחד עם אחרים שזהותם אינה ידועה (להלן: הפורצים) סמוך למתחם צימרים בעכו העתיקה. הפורצים טיפסו אל חלון שבקומה השנייה ופרצו דרכו לצימרים. הם גרמו לנזקים שונים, ובכלל זה עקרו דלתות ושברו גופי תאורה; וכן, לקחו מספר מכשירים חשמליים במטרה לגנוב אותם.

2. ביום 19.9.2021 חתם שר הביטחון על תעודת חיסיון מטעמי ביטחון המדינה, בתוקף סמכותו לפי סעיף 44(א) לפקודת הראיות. העותר קיבל לידיו מספר פרפראזות, וביניהן את הפרפראזה הבאה (להלן: הידיעה):

"ממידע מודיעיני עולה כי במהלך האירועים בליל ה-12.05.21, כאשר מוסטפא מסרי ומוחמד עותמאן ביצעו ירי לעבר השוטרים, נראה כי כל אחד מהם אחז באקדח שונה. כאשר עות'מאן נפצע, מסרי נטל גם את האקדח של עות'מאן".

3. ביום 7.3.2023 הגיש העותר עתירה לגילוי ראיה לבית משפט זה (בש"פ 1928/23), שבה התבקש לגלות להגנה את זהות האדם שמסר לגורמי הביטחון את הידיעה (להלן: המודיע), מאחר ובכוונת ההגנה לזמנו כעד מטעמה (להלן: העתירה הקודמת). ביום 28.3.2023 התקיים דיון בעתירה, במהלכו התקיים גם דיון במעמד צד אחד והחומר החסוי הוצג בפני בית המשפט. בסיום הדיון חזר בו העותר מעתירתו והודיע כי בכוונתו לבדוק את האפשרות לזמן את המודיע כעד הגנה שיעיד באופן שלא יחשוף את זהותו.

ביום 10.4.2023 הגיש העותר בקשה לבית המשפט המחוזי מכוח סעיף 1 לפקודת הראיות, להזמנת המודיע כעד הגנה. ביום 11.5.2023 התקיים דיון בפני בית המשפט המחוזי, במהלכו הצהיר בא כוח המדינה כי הוא אינו יכול לאשר או לשלול האם מדובר במקור אנושי, ולכן דין הבקשה להידחות. בעקבות כך, הודיע העותר כי הוא חוזר בו מבקשתו, וכי בכוונתו להגיש עתירה לגילוי ראיה באשר לשאלה האם מקור הידיעה הוא מקור אנושי או לא.

4. על רקע זה הוגשה העתירה לגילוי ראיה שלפניי. בעתירה נטען כי עדות המודיע עשויה להועיל להגנת העותר; כי המודיע יתבקש להעיד האם ראה את העותר מחזיק אקדח, יורה באקדח, והאם היה אדם נוסף לצד הנאשמים הנוספים שהחזיק אקדח וירה בו; וכי עדותו של המודיע יכולה להפריך את הודאת השווא של העותר ואת דבריהם של הנאשמים הנוספים, ולהוכיח כי העותר לא החזיק אקדח ובוודאי שלא ירה בו.

5. ביום 25.6.2023 הוגשה בקשה מטעם המדינה למחיקת העתירה בשל היותה עתירה שנייה במספר, המוגשת בנוגע לאותו עניין בדיוק, שבו בית משפט כבר הכריע; וכי למעשה מדובר בבקשה לעיון מחדש בעתירה הקודמת מבלי שהוצגו טעמים המצדיקים זאת. ביום 3.7.2023 הגיש העותר את תגובתו לבקשת המחיקה, ובה נטען כי מדובר בשתי

עתירות שונות - בעתירה הקודמת בית המשפט התבקש לגלות את זהות המודיע, ואילו בעתירה הנוכחית התבקש לגלות האם המודיע הוא מקור אנושי או לא.

6. דין העתירה להימחק. בדיון שהתקיים בפני בית משפט זה במהלך הדיון בעתירה הקודמת, הבהיר השופט גרוסקופף כי יש סיבות המצדיקות את אי חשיפת מקור הידיעה. לא מצאתי כי יש הבדל מהותי בין עתירה המבקשת לחשוף את זהות המודיע, ובין עתירה המבקשת לחשוף האם המודיע אנושי, שהרי שאלת "אנושיות" המקור נגזרת מזהותו. על כן, מסכים אני עם המדינה כי מדובר בעתירה שנייה במספר, וזה כמעט לחלוטין לעתירה הקודמת, וביחס לאותה הידיעה בדיוק - כל זאת מבלי שהוצגו בפני טעמים המצדיקים עיון מחדש בעתירה, ובשל כך הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להימחק על הסף.

7. למעלה מן הצורך, אציין כי גם לגופו של עניין, סיכויי העתירה היו קלושים שבקלושים. מלאכת האיזונים הנדרשת במסגרת עתירה לגילוי ראייה חסויה, וההלכות הרבות שניתנו בנושא, ידועות זה מכבר (ראו: יצחק עמית חסיונות ואינטרסים מוגנים - הליכי גילוי ועיון במשפט האזרחי והפלילי 779-735 (2021) (להלן: עמית)). באשר לשאלה הראשונה - האם הראייה חיונית להגנת הנאשם - בדיון שהתקיים בפני השופט גרוסקופף הובהר כי הידיעה לא מתייחסת לעותר אלא לנאשמים הנוספים, ועל כן התועלת לקו ההגנה של העותר, אשר עשויה הייתה לצמוח מגילוי זהות המודיע, שולית. באשר לשאלה השנייה - הפגיעה האפשרית באינטרס הביטחוני - ככלל, בית המשפט לא ייעתר לחשיפת זהותם של מודיעים, וזאת בשל הצורך להגן על המקורות המשטרתיים (עמית, עמודים 758-759, 765-766; ראו והשוו: ע"פ 1335/91 אבו פאדה נ' מדינת ישראל, מו(2) 120, 127 (1992); ע"פ 383/71 יהודאי נ' מדינת ישראל, כו(1) 267, 273 (1972); בג"ץ 174/83 שכנר נ' שר האוצר, לז(3) 225, 229 (1983); ע"א 2629/98 השר לביטחון פנים נ' הרב שלום דב וולפא, נו(1) 786, 794-796 (2001); בג"ץ 64/91 חילף נ' משטרת ישראל, מז 653, 657 (1993)). אשר על כן, גם לגופו של עניין סיכויי העתירה לא היו מן המיטיבים, בלשון המעטה.

8. העתירה נמחקת אפוא.

הדיון הקבוע ליום 18.7.2023 - מבוטל.

ניתנה היום, כ' בתמוז התשפ"ג (9.7.2023).

שׁוֹפֵט